

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA **za 2016. godinu**

Broj: 06-20/17

Sarajevo, svibanj 2017. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	5
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	8
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA	9
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	9
6.1.1	Prihodi i primici	9
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	10
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova uposlenih	10
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	10
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	11
6.1.2.3.1	Transfer za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“	11
6.1.2.3.2	Transfer za „Akcijski plan Strategije okoliša“	13
6.1.2.3.3	Transfer za JP Nacionalni park „Una“	15
6.1.2.3.4	Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, slapovi Kravice i Koćuše	16
6.1.2.4	Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera za razvoj turizma i zaštitu okoliša	16
6.2	BILANCA STANJA	18
6.2.1	Stalna sredstva	18
7.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	19
8.	JAVNE NABAVE	20
9.	OSTALI NALAZI	20
9.1	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva	20
9.1.1	Primjena Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom	20
9.1.2	Primjena Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda	22
9.2	Projekti financirani kreditnim i grant sredstvima	23
9.3	Sudbeni sporovi	24
9.4	Strategija razvoja turizma FBiH	24
10.	KOMENTAR	24
IV	PRIVITAK GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	26
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu	27
	Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine	30

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje temeljem provedene financijske revizije koja uključuje reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija iskazanih u financijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Federalnog ministarstva okoliša i turizma za 2016. godinu** koji obuhvataju Račun prihoda i rashoda, Bilancu stanja, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna i Analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja, koji je definiran Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutrašnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju unutarne revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, financijska izvješća **Federalnog ministarstva okoliša i turizma**, pokazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija, iskazanih u finansijskim izvješćima **Federalnog ministarstva okoliša i turizma za 2016. godinu** sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** je također, odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standardi za reviziju usklađenosti¹.

Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** za 2016. godinu prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje sa rezervom

1. Prilikom raspodjele sredstava transfera „Akcijski plan Strategije okoliša“ u iznosu od 2.000.000 KM i „Transfera za razvoj turizma“ u iznosu od 1.989.096 KM nisu u potpunosti ispoštovane odredbe Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu, obzirom da raspodjela sredstava nije izvršena uz dosljednu primjenu kriterija utvrđenih Programima utroška sredstava, koje je usvojila Vlada FBiH, a što je imalo utjecaja na transparentnost dodjele sredstava krajnjim korisnicima (točka 6.1.2.3.1. i 6.1.2.3.2. Izvješća);
2. Interventna sredstva u iznosu od 100.000 KM su dodijeljena „Vitezit“ d.o.o Vitez, prema Odluci ministricice u svrhu realizacije projekta „Zbrinjavanje otpadne sumporne kiseline (H₂SO₄)“. Ista nisu dodijeljena sukladno Programu utroška sredstava, kojeg je usvojila Vlada FBiH, a kojim je definirano da će se sredstva aktivirati po hitnom postupku sukladno Zakonu o javnim nabavama, uz primjenu pregovaračkog postupka bez objave javnog oglasa (točka 6.1.2.3.2. Izvješća);
3. Nije uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“ i „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“. Isti je bio obvezan prema programima utroška sredstava donesenim sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu i zaključenim ugovorima sa krajnjim korisnicima. Navedeno ima značajnost obzirom da nije uspostavljena odgovarajuća zaštita proračunskih sredstava, niti je osigurana transparentnost i efikasnost upravljanja i korištenja proračunskih sredstava (točka 6.1.2.4. Izvješća);

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

4. Ministarstvo postojećim zakonskim i podzakonskim propisima nije uspostavilo adekvatan nadzor nad radom operatera sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i radom operatera sustava upravljanja električnim i elektronskim otpadom, što je imalo za posljedicu plaćanje novčane kazne i troškova postupka u iznosu od 22.632 KM, kao i podnošenje tužbe protiv Ministarstva od strane operatera „Ekopak“ d.o.o Sarajevo. Operateri sustava, na temelju izdane dozvole od strane Ministarstva, su ovlaštena pravna lica, koja se bave aktivnostima upravljanja otpadnom opremom (Točka 9.1. Izvješća);
5. Izvršene su isplate temeljem ugovora o djelu u neto iznosu od 120.278 KM, za obavljanje redovitih poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (točka 6.1.2.2. Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima **Federalnog ministarstva okoliša i turizma** za 2016. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Sarajevo, 26.05.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru financijske revizije provodi reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru financijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. financijska izvješća kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju financijskih izvješća su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu;
- Proračun FBiH za 2016. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak
- Zakon o doprinosima.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljem tekstu Ministarstvo) utemeljeno je sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave² i počelo je s radom 1. ožujka 2006. godine. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: ekološku zaštitu zraka, vode i zemlje, izradu strategije i politike zaštite okoliša, standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje, ekološko praćenje i kontrolu zraka, voda i zemlje, izradu strategije i politike razvoja turizma i ugostiteljstva, praćenje turističkih tijekova na domaćim i inozemnim tržištima, usmjeravanje dugoročnog razvoja turizma u okviru cjelokupnog privrednog sustava i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala suglasnost 13.06.2013. godine.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji sistematizirana su radna mjesta za 93 izvršitelja, dok je broj uposlenih na dan 31.12.2016. godine bio 38. Proračunom FBiH za 2016. godinu odobrena su sredstva za 45 uposlenika. Ministarstvom rukovodi ministrica Edita Đapo.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulicu Marka Marulića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Ministarstva za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav internih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od siječnja 2017. godine do ožujka 2017. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem temeljenim na uzorku i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvješća Ministarstva za 2015. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima i mišljenje sa rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću za 2015. godinu.

Revizijom je konstatirano da se nisu poduzele odgovarajuće mjere sukladno planiranim aktivnostima, jer se značajan broj preporuka ponavlja već duži niz godina.

Uvidom u poduzete aktivnosti, te analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo slijedeće:

Realizirane preporuke:

² «Sl. novine FBiH», br. 8/06

1. Sačinjen je prijedlog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji shodno izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u FBiH, koji je upućen Vladi FBiH 03.06.2016. godine;
2. Izvršeno je ažuriranje i dopuna internih akata Ministarstva sukladno važećim zakonskim i ostalim propisima;
3. Uspostavljen je adekvatan nadzor u dijelu priznavanja i iskazivanja troškova po osnovu izdataka za mobilne telefone u cilju zaštite proračunskih sredstava;
4. Izvršena je kontrola i nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava JP Nacionalni park „Una“ na teret fiskalne 2013., 2014. i 2015. godine;
5. Obračun i iskazivanje potraživanja za refundaciju bolovanja preko 42 dana, vrši se pravovremeno na osnovu uredne knjigovodstvene dokumentacije uz dosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih propisa;
6. Izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje potraživanja po osnovu tužbi u korist Ministarstva sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH u cilju istinitog i točnog prikazivanja potraživanja u Glavnoj knjizi Riznice.

Djelomično realizirane preporuke

1. Izvršeno je pravovremeno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena u knjigama Ministarstva na temelju dostavljenih izvoda od strane Razvojne banke FBiH, ali nije osigurano dosljedno poštivanje Ugovora o komisionim poslovima u dijelu mjesečnog izvješćivanja Ministarstva od strane Razvojne banke FBiH.

Nerealizirane preporuke

1. Pravilnikom o internim kontrolama jasno definirati sve značajne procese, definisati rizik i utvrditi kontrolne aktivnosti za iste, kao i odgovorne osobe, a u cilju boljeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola;
2. Potrebno je da se svi poslovni događaji i transakcije vezani za izdavanje okolinskih dozvola evidentiraju u knjigovodstvenim evidencijama sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Napatku o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRR-a;
3. Potrebno je Rješenje o odobravanju okolinskih dozvola izdavati nakon uplate naknade od strane podnosioca zahtjeva sukladno Pravilniku o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nosioci izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš;
4. Obračun poreza i doprinosa na obračunate i isplaćene naknade za rad uposlenika Ministarstva u komisijama vršiti sukladno zakonskim i ostalim važećim propisima;
5. Pravovremeno poduzeti aktivnosti na realizaciji odobrenih sredstava za realizaciju „Akcijskog plana strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“;
6. Potrebno je unaprijediti postojeće kriterije za raspodjelu sredstava po programima u okviru Transfera za zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja od strane Komisije za odabir korisnika;
7. Ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena proračunska sredstva;
8. Osigurati adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima iz tekućih transfera za razvoj turizma i zaštitu okoliša, te blagovremeno i kontinuirano poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja namjenskog korištenja sredstava.
9. Poduzeti zakonom predviđene mjere na povratu sredstava u slučajevima nenamjenskog korištenja sredstava odnosno ne započelih aktivnosti;

10. Potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata koji se financiraju iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH
11. Potrebno je da Ministarstvo sukladno utvrđenim nadležnostima, poduzme sve potrebne aktivnosti na kompletiranju i dostavljanju „Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godina“ nadležnim organima i institucijama na odobravanje i usvajanje;
12. Potrebno je dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje financijskih izvješća i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno-investicionih projekata;
13. Poduzeti aktivnosti u dijelu realizacije i nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava od članarina turističkim zajednicama i boravišnih taksi sukladno Programu raspodjele sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno-historijskog naslijeđa i očuvanje, zaštitu i obnavljanje prirodnog naslijeđa usvojenim od strane Vlade FBiH, a u slučajevima nenamjenskog korištenja sredstava poduzeti adekvatne mjere na povratu sredstava.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sustava internih kontrola je obveza rukovodstva Ministarstva, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

S tim u vezi izvršili smo analizu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola kao modela, koji se definira kao proces kojeg provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u: djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti financijskog izvješćivanja i usklađenosti važećih zakona i propisa. Uzimajući u obzir navedeno, naša obveza je bila da se uvjerimo što od navedenih kontrolnih mehanizama je u uporabi u Ministarstvu.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva, uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Istim su sistematizirana radna mjesta za 93 izvršitelja, a na dan 31.12.2016. godine u Ministarstvu je bilo 38 uposlenih. **Navedenim Pravilnikom nisu obuhvaćeni svi poslovi koji bi se trebali obavljati kao redovna aktivnost uposlenika od kojih navodimo poslove planiranja, raspodjele, izvješćivanja i nadzora nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava tekućih transfera. Također nisu sistematizirani poslovi vezani za razvoj i održavanje informacijskog sustava. Obzirom na gore navedeno, ukazujemo da isto može imati utjecaja na realiziranje utvrđenih poslova, kao i postavljenih programskih ciljeva u Ministarstvu.**

Sukladno izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u FBiH³, ministrica je 04.03.2016. godine donijela Rješenje o imenovanju Komisije za analizu radnih mjesta i izradu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji, čiji je zadatak da sukladno Metodologiji analize radnih mjesta, izvrši analizu radnih mjesta, utvrdi konačan opis i naziv radnih mjesta i izradi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji. Ministarstvo je sačinilo prijedlog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i isti uputilo 03.06.2016. godine nadležnim organima na mišljenje. Federalno ministarstvo pravde je 28.06.2016. godine dostavilo mišljenje sa primjedbama, koje je potrebno ugraditi u tekst prijedloga Pravilnika. Po navedenim primjedbama nije postupljeno, jer se čekala presuda Ustavnog suda vezano za ustavnost izmjena i dopuna Zakona o državnoj službi u FBiH.

Pravilnikom o internoj kontroli izvršena je procjena rizika za većinu značajnijih poslovnih aktivnosti (nizak i srednji). Za navedene procese nije definiran tijek procesa, odgovorne osobe za obavljanje kontrolnih aktivnosti u okviru istog, kao i način spriječavanja, otkrivanja i otklanjanje neželjenih dešavanja. Pravilnikom je definirano da postupke nadgledanja i zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura obavlja federalni ministar, rukovodeći državni službenici i ad hoc formirana komisija. Međutim,

³ „Sl. novine FBiH“ br.99/15

nije vršen nadzor nad provođenjem predviđenih kontrolnih aktivnosti i donesenih politika i procedura, niti su sačinjavana izvješća o istome.

Nakon provedene revizije finansijskih izvješća za 2016. godinu utvrđeno je da je sustav internih kontrola još uvijek nezadovoljavajući u dijelu primjene zakonskih i ostalih propisa kod: zaključivanja ugovora od djelu suprotno zakonskim propisima (Točka 6.1.2.2 Izvješća); neblagovremeno poduzetih aktivnosti za realizaciju i nedosljedne primjene kriterija utvrđenih Programom utroška sredstava prilikom raspodjele sredstava transfera za „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“, „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“ i „Transfera za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, slapovi Kravice i Koćuše“ (Točka 6.1.2.3.1.; 6.1.2.3.2. i 6.1.2.3.4. Izvješća); neadekvatnog nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera za „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“ i „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“ (Točka 6.1.2.4. Izvješća); nepravilnog knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena vezanih za izdavanje okolinskih dozvola (Točka 6.1.1. Izvješća) i vršenja nadzora i provjere namjenskog utroška kreditnih sredstava deponovanih kod Razvojne banke FBiH (Točka 6.2.1 Izvješća).

Interna revizija

Internu reviziju Ministarstva, sukladno kriterijima koji su dati u Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika i u Odluci o utvrđivanju korisnika proračuna vrši Federalno ministarstvo financija. Federalno ministarstvo financija u 2016. godini nije izvršilo internu reviziju Ministarstva.

Fiskalna odgovornost

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu financija sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju načina popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- ***Nastaviti poduzete aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutarnjoj organizaciji sukladno izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u FBiH.***
- ***Pravilnikom o internim kontrolama jasno definirati sve značajne procese, rizike i uspostaviti odgovarajuće kontrolne aktivnosti, sve u cilju boljeg funkcioniranja sustava internih kontrola.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Ministarstvo je u zakonskom roku dostavilo Federalnom ministarstvu financija proračunski zahtjev za 2016. godinu na iznos od 8.298.366 KM.

Proračunom FBiH za 2016. godinu Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 7.209.511 KM, što je za 1.088.855 KM manje u odnosu na proračunski zahtjev. Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2016. godinu, ukupna sredstva su uvećana na iznos od 8.004.055 KM. **Značajno uvećanje odobrenih sredstava izvršeno je na poziciji Transfera za razvoj turizma za iznos od 1.000.000 KM.**

Revizijom je utvrđeno da iznos planiranih sredstava za Transfer za razvoj turizma u Zahtjevu Ministarstva za izmjenu i dopunu Proračuna za 2016. godinu od 29.09.2016. godine je iznosio 2.000.000 KM, dok je Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2016. godinu odobreno za realizaciju navedenog transfera 3.000.000 KM. Za navedeno povećanje planiranih sredstava nije prezentirana dokumentacija.

Odlukom Vlade FBiH od 03.11.2016. godine odobrena su sredstva tekuće pričuve u iznosu od 22.632 KM, u svrhu plaćanja novčane kazne za nadoknadu troškova postupka privrednom subjektu „Ekopak“ d.o.o. Sarajevo, o čemu je detaljno pojašnjeno u točki 9.1.1. Izvješća.

Godišnje finansijsko izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu, Ministarstvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su u iznosu od 64.266 KM, a odnose se na prihode temeljem izdavanja okolinskih dozvola u iznosu od 61.218 KM i namjenske donacije 2.978 KM.

Prihodi po osnovu izdavanja okolinskih dozvola se prikupljaju na namjenskom podračunu u okviru Jedinstvenog računa Riznice (u daljem tekstu JRR). Sukladno Pravilniku o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nositelji izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš⁴, Ministarstvo Zaključkom utvrđuje visinu naknade za izdavanje okolinske dozvole i nalaže podnosiocima zahtjeva (investitorima) uplatu iste. **Sa podnosiocima zahtjeva ne zaključuje se ugovor kojim bi se regulirala međusobna prava i obveze. Navedeni zaključci kojima se nalaže uplata naknade ne evidentiraju se u knjigovodstvenim evidencijama na poziciji kratkoročnih potraživanja i razgraničenih prihoda sukladno računovodstvenim propisima, već se samo prilikom uplate sredstava na podračun evidentira prihod po navedenom osnovu. Zaključak o visini naknade predstavlja knjigovodstvenu ispravu o nastaloj poslovnoj promjeni, koji bi se sukladno članku 62. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH trebao evidentirati u knjigovodstvenim evidencijama na odgovarajućoj poziciji. Također utvrđeno je da je Ministarstvo u većini slučajeva izdavalo Rješenje o odobravaju okolinske dozvole prije nego što su podnosioci zahtjeva uplatili naknadu utvrđenu zaključkom, što nije sukladno članku 11. navedenog Pravilnika.**

Stručne komisije za ocjenu Studije utjecaja na okoliš u postupku izdavanja okolinskih dozvola imenuju se rješenjima Ministarice, a iste čine angažirane stručne osobe izvan Ministarstva. **Ugovori o djelu sa stručnim osobama zaključuju se tek nakon obavljenog posla na datum donošenja zaključka o visini naknade, što nije sukladno zakonskim propisima. Ugovorima se definira visina naknade, kao i da će se isplata iste izvršiti u roku od 60 dana od dana uplate sredstava od strane investitora.** Naknada za rad stručnjaka se utvrđuje sukladno članku 10. naprijed navedenog Pravilnika. **Evidentiranje ugovora o djelu u Glavnoj knjizi na izdacima za rad komisija vršeno je znatno kasnije u odnosu na nastanak troška. Navedeno nije sukladno članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, prema kojima se rashodi priznaju u periodu u kojem je i obveza za plaćanje nastala, bez obzira da li je izvršeno i samo plaćanje.**

Ministarstvo nije sa 31.12.2016. godine izvršilo usuglašavanje ostvarenih javnih prihoda nastalih u procesu izdavanja okolinskih dozvola, tako da nije pravilno izvršilo ni njihovo razgraničenje na kraju godine. Na poziciji razgraničenih prihoda iskazan je iznos od 17.286 KM, koji predstavlja samo razliku iskazanih prihoda i rashoda na dan 31.12.2016. godine, a ne neiskorištena sredstva. Navedeno je u suprotnosti sa člankom 17. Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRR-a, kojim je propisano da se za preostali iznos neiskorištenih sredstava na kraju fiskalne godine vrši preknjiženje na vremenska razgraničenja.

Imajući u vidu gore navedeno, ne se može potvrditi da iskazani iznos prihoda temeljem izdavanja okolinskih dozvola i rashoda za rad stručnih komisija, odražava realno i istinito stanje. Izdaci za rad komisija u postupku izdavanja okolinskih dozvola iskazani su u neto iznosu od 49.713 KM, dok je stanje novčanih sredstava na podračunu na 31.12.2016. godine iznosilo 13.112 KM.

Obzirom da nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio iznos i struktura uplata od strane podnosioca zahtjeva, ne može se potvrditi iznos iskazanih neiskorištenih sredstava na poziciji razgraničenih prihoda od 17.286 KM na dan 31.12.2016. godine.

⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 33/12

Preporuke:

- *Sve poslovne događaje i transakcije vezane za izdavanje okolinskih dozvola evidentirati u knjigovodstvenim evidencijama sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Napatku o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRR-a.*
- *Rješenja o odobravanju okolinskih dozvola izdavati nakon uplate naknade od strane podnosioca zahtjeva sukladno Pravilniku o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nosioci izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš.*

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U financijskim izvješćima i Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2016. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 6.614.680 KM, u odnosu na operativni proračun 8.041.687 KM manji su za 1.427.007 KM. Nerealizirani iznos odobrenih sredstava u najvećim dijelom odnosi se na tekuće transfere u iznosu od 989.925 KM i izdatke za materijal, sitan inventar i usluge u iznosu od 106.463 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade uposlenih 1.104.424 KM, doprinosi poslodavca 99.334 KM, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 517.685 KM, tekući transferi 4.879.328 KM i izdaci za nabavu stalnih sredstava 13.910 KM.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova uposlenih

Izdaci za bruto plaće i naknade (uključujući doprinose) na 31.12.2016. godine iskazani su u iznosu od 1.203.757 KM. Obračun plaća i naknada uposlenika vršen je sukladno zakonskim propisima.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od **517.685 KM**. U strukturi navedenih izdataka na ugovorene usluge se odnosi 391.968 KM, izdatke za komunikaciju i usluge 43.121 KM, putne troškove 36.446 KM, izdatke za nabavu materijala 17.285 KM i izdatke za tekuće održavanje 15.379 KM.

U okviru izdataka za tekuće održavanje na **izdatke za troškove materijala i usluga održavanja službenih vozila** odnosi se 12.064 KM. Ministarstvo na dan 31.12.2016. godine raspolaže sa 5 službenih vozila. Utvrdili smo da se nastali izdaci u većem dijelu odnose na održavanje vozila Passat CC Sport i Citroen C5 u iznosu od 7.216 KM, što je značajan izdatak na godišnjoj razini. Utvrđeno je da za vozilo Passat CC Sport tijekom godine u dva navrata vršena zamjena filtera ulja, goriva, zraka i ventilacije, nabava seta za reparaturu, zamjena disk pločica (prednjih i zadnjih), ugrađen je alarm itd.

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od **120.278 KM**, čija je struktura prikazana u tablici:
u KM

Red. broj	Opis poslova za koje su zaključeni ugovori o djelu	Mjesečni neto iznos ugovorene naknade (od-do KM)	Period na koji je zaključen ugovor o djelu	Ukupno isplaćeno u 2016.g.
1.	Poslovi obavljanja analize i pripreme materijala za sjednice Vlade FBiH, analizu i obradu učešća Ministarstva na javnim i međunarodnim prezentacijama, analiza učešća F BiH na javnim prezentacijama turizma	2.239-2.650	II-XII	25.843
2.	Poslovi pripreme i obrade materijala za dodjelu odobrenih sredstava Akcijskog plana Strategije turizma F BiH Transfer za razvoj turizma za 2016. godinu, praćenja itd	1.520-1.895	II-XII	17.730
3.	Praćenje obveza izvješćivanja o mjerjenjima propisanim okolinskom dozvolom	1.520-1.720	II-XII	16.920
4.	Učešće u organizaciji i provedbi postupaka održavanja javnih rasprava u postupku procjene utjecaja na okoliš	1.454-1.997	II-XII	16.114
5.	Poslovi analiza i evidencija interne i eksterne dokumentacije i ažuriranje podataka u registru zaposlenika Ministarstva	493-1.714	II-XII	15.501
6.	Poslovi vozača u kabinetu ministricе	750-1.500	I – XI	13.720

7.	Obavljanje analiza prikupljenih podataka o turističkim destinacijama na području Federacije BiH	350-1.050	VII-XII	5.600
8.	Pravno savjetovanje sve do okončanja predmeta pred Konkurencijskim vijećem	4.500	Jednokratno	4.500
9.	Obavljanje poslove grafičkog dizajna, administriranje web stranice ministarstva	700-950	VIII-XII	4.350
UKUPNO:				120.278

Dana 18.01.2016. godine Ministarstvo se obratilo dopisom Vladi FBiH za dobijanje suglasnosti za zaključivanje ugovora o djelu, zbog neodložne potrebe za zaključivanjem u cilju poboljšanja i funkcionalnijeg rada u Ministarstvu. Vlada FBiH je Zaključkom od 22.01.2016. godine dala Ministarstvu suglasnost za zaključivanje ugovora o djelu sa 10 izvršilaca, do okončanja konkursnih procedura za prijem državnih službenika i namještenika. Nije prezentirano da su započete konkursne procedure, niti je utvrđen broj izvršitelja sa opisom poslova koji će se izvršavati. **Revizijom je utvrđeno da je za obavljanje poslova putem ugovora o djelu angažirano devet izvršitelja, za poslove predviđene sistematizacijom radnih mjesta Ministarstva.** Utvrđenje je da je najviši isplaćeni iznos putem ugovora o djelu iznosio neto 2.650 KM, za poslove obavljanja analize i pripreme materijala za sjednice Vlade FBiH, analizu i obradu učešća Ministarstva na javnim i međunarodnim prezentacijama.

Vlada FBiH je 01.09.2016. godine dala suglasnost Ministarstvu za prijem pet državnih službenika i jednog namještenika. Ministarstvo nije naknadno dostavilo Vladi FBiH spisak radnih mjesta sa opisima, iako se na isto obvezalo, niti je ministrica donijela Odluku o pokretanju procedure prijema. Javni natječaj raspisan je za prijem 3 državna službenika, umjesto pet koliko je odobreno i Javni natječaj za prijem jednog namještenika. Javnim natječajem za namještenike primljen je namještenik na mjesto vozača, koji je prethodno bio angažiran putem ugovora o djelu. Nije dato obrazloženje za prijem tri umjesto odobrenih pet državnih službenika, što smatramo neopravdanim, ako se uzme u obzir da su isplaćena značajna sredstva tijekom cijele godine za obavljanje redovnih poslova putem ugovora o djelu.

Preporuke:

- **Obzirom na značajne troškove popravke vozila preispitati opravdanost nastalih izdataka po osnovu korištenja službenih vozila Ministarstva.**
- **Ugovore o djelu zaključivati za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta sukladno propisima, a u slučaju hitnosti iste zaključivati jednokratno sa točno definiranim poslovima koje treba uraditi.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 4.879.328 KM, što predstavlja 74% ukupnih rashoda. Realizacija tekućih transfera odnosi se na: transfere drugim razinama vlasti 4.789.096 KM i druge tekuće rashode 90.232 KM.

Prikaz planiranja i realizacije tekućih transfera daje se u sljedećoj tablici:

R. br.	Naziv transfera	Odobrena sredstva za 2016. godinu	Realizirana sredstva za 2016. godinu (iskazani rashodi)	Iznos odobrenih, a nedoznačenih sredstava iz 2016. godine	Iznos doznačenih sredstava u 2016. godini, odobrenih u 2015. godini
1	2	3	4	5	6
1.	Transfer za okoliš	2.000.000	2.000.000	970.695	1.265.128
2.	Transfer za turizam	3.000.000	1.989.096	1.986.096	0
3.	Transfer za JP NP Una	500.000	500.000	0	0
4.	Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat –slapovi Kravice i Koćuše	300.000	300.000	300.000	0
	UKUPNO	5.800.000	4.789.096	3.256.791	1.265.128

KM

6.1.2.3.1 Transfer za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“

Transfer za razvoj turizma realiziran je u iznosu od 1.989.096 KM, što u odnosu na odobrena sredstva predstavlja ostvarenje od 66,30%. Nakon dostavljanja prijedloga Programa utroška sredstava od strane

Ministarstva dana 29.08.2016. godine, Vlada FBiH je 01.09.2016. godine donijela Odluku kojom je usvojila predloženi Program sa kriterijima raspodjele sredstava transfera za razvoj turizma. **Napominjemo da je u prosincu 2016. godine rebalansom Proračuna odobreno dodatnih 1.000.000 KM, koja nisu realizirana, iz razloga jer je proračunska godina već bila na isteku. Navedeno je imalo utjecaja na neefikasno korištenje odobrenih proračunskih sredstava za 2016. godinu.**

Nakon raspisivanja Javnog natječaja 23.09.2016. godine, komisija za izbor korisnika sredstava zaprimila je aplikacije, ocijenila ispunjenost uslova i dala svoj prijedlog projekata. Ministrica je 09.12.2016. godine donijela Odluku o izboru korisnika sredstava po programima, sa kojima su ugovori zaključeni krajem prosinca 2016. godine.

Struktura izvršenja transfera za razvoj turizma data je u slijedećoj tablici:

KM

<i>Transfer za razvoj turizma</i>				
	Naziv i svrha programa (projekta)	Utvrđeno Programom	Broj korisnika	Izvršenje u 2016. godini
1	Sufinanciranje projekata izgradnje novih, proširenje, obnova i unapređenje turističko-ugostiteljskih kapaciteta i infrastrukture	400.000	72	462.628
2	Sufinanciranje Programa razvoja planinskog, ruralnog i eko turizma	300.000	33	294.000
3	Sufinanciranje Programa razvoja sportsko-avanturističkog turizma (biciklizam, rafting, adrenalinski sportovi, lov, ribolov i sl.) u cilju obogaćenja i unapređenja turističke ponude i privlačenja kako domaćih, tako i regionalnih i stranih turista	300.000	23	300.000
4	Sufinanciranje Programa podrške „Zelenoj liniji“ u okviru projekta Via Dinarica (UNDP i USAID) za korisnike koji su se registrovali kod UNDP-a za projekat isključivo za područje FBiH	200.000	1	200.000
5	Sufinanciranje Programa podrške promociji turističkih potencijala (sajmovi, manifestacije, kongresi, festivali)	200.000	36	200.000
6	Sufinanciranje Programa podrške promociji turističkih potencijala kroz izradu promotivnih materijala u elektronskom i printanom obliku na službenim jezicima BiH, engleskom jeziku i po mogućnosti još jednom stranom jeziku	200.000	43	200.000
7	Sufinanciranje Programa podrške putničkim agencijama, koje rade na dovođenju turista u BiH – INCOMING i vrše promociju raspoloživih resursa i turističkih destinacija u FBiH	150.000	10	82.468
8	Sufinanciranje Programa podrške idejnih rješenja i izrade originalnih turističkih suvenira u svrhu jačanja turističke ponude, koji bi se koristili na domaćim i međunarodnim sajmovima i u prodaji	150.000	30	150.000
9	Interventna sredstva	100.000	12	100.000
	Ukupno transfer za razvoj turizma	2.000.000	260	1.989.096

Program 1 - Sufinanciranje projekata izgradnje novih, proširenje, obnova i unapređenje turističko-ugostiteljskih kapaciteta i infrastrukture

Vrijednost boda za dodjelu sredstava utvrđena je dijeljenjem ukupne mase odobrenih sredstava po točki programa sa ukupnim zbirom ostvarenih bodova svih projekata. Tako dobijena vrijednost boda množila se brojem ostvarenih bodova po projektu da bi se utvrdio iznos sredstava za dodjelu.

Utvrđili smo da za projekte temeljem kriterija „Broj trenutno uposlenih mladih“ i „Broj trenutno uposlenih žena“, Ministarstvo nije propisalo koju dokumentaciju aplikanti trebaju dostaviti kao dokaz ispunjenosti, gdje je vrednovanje vršeno na temelju taksativno navedenih podataka u dostavljenim biznis planovima. Za podkriterij „Planirano novo upošljavanje mladih“ i „Planirano novo upošljavanje žena“ bodovanje je vršeno samo na temelju dostavljene ovjerene Izjave o planiranom broju novouposlenih. Temeljem kriterija „Stepen samofinansiranja (osobno učešće %)“ bodovanje projekata je vršeno temeljem podataka o vlastitom učešću navedenim u dostavljenim biznis planovima. Utvrđili smo da se navedeni podaci nisu slagali sa stanjem izvoda banaka, koji su bili dio obvezne dokumentacije, kojima se dokazivalo osobno učešće u projektu.

Program 2 - Sufinanciranje Programa razvoja planinskog, ruralnog i eko turizma (za započete i nove aktivnosti u planinsko-ruralnim područjima, u cilju uređenja i unapređenja turističke ponude, produžetka turističke sezone i privlačenja novih domaćih i stranih turista).

U Izvješću komisije za odabir korisnika, članovi su dali prijedlog da se uslijed toga što su raspoloživa sredstva daleko manja u odnosu na tražena, ne financiraju kompletni projekti, već samo opravdani iznosi unutar svakog od projekata uz uvjet da ispunjavaju formalno-pravne uvjete i koji su sukladni ciljevima programa. **Uslijed zauzimanja navedenog stava od strane komisije, uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se dodijeljeni bodovi po projektima nisu mogli dovesti u vezu sa odobrenim iznosima sredstava.**

Program 6-Sufinanciranje Programa podrške promociji turističkih potencijala kroz izradu promotivnih materijala u elektronskom i tiskanom obliku na službenim jezicima BiH, engleskom jeziku i po mogućnosti još jednom stranom jeziku (web portala, aplikacija i video zapisa/spotova, brošura, stručne literature itd.).

Vrijednost boda za dodjelu sredstava utvrđena je dijeljenjem ukupne mase odobrenih sredstava po točki programa sa ukupnim zbirom ostvarenih bodova svih projekata. Tako dobijena vrijednost boda množila se brojem ostvarenih bodova po projektu da bi se utvrdio iznos sredstava za dodjelu. **Utvdili smo da je za dva korisnika dodijeljen dodatni iznos sredstava (NEBO-TOURS d.o.o. Sarajevo i Suton d.o.o. Široki Brijeg) u odnosu na ostvareni broj bodova po projektu za ukupno 6.946 KM (odobreno po 11.208 KM, a trebalo 7.735 KM), dok je za četiri korisnika umanjeno iznos za ukupno 6.865 KM (Centar za razvoj i ekonomika prirodnih resursa, Insider d.o.o. Sarajevo, Udruženje građana Mali umjetnički forum Mostar, Zajednička obrtnička djelatnost Satur travel Sarajevo).** Za navedeno u Izvješću Komisije nije dato adekvatno obrazloženje, tako da se ne može prihvatiti ovakav način dodjele sredstava jer nije osigurana transparentnost kod uvećanja/umanjenja sredstava pojedinim korisnicima.

Program 7- Sufinanciranje Programa podrške putničkim agencijama koje rade na dovođenju turista u BiH-INCOMING i vrše promociju raspoloživih resursa i turističkih destinacija na području FBiH

Raspodjela sredstava vršena je temeljem formule: (ostvareni broj bodova/maximalan broj bodova) x traženi iznos. **I kod ovog programa bodovanje kriterija (kao npr. stepen samofinanciranja, broj trenutno uposlenih mladih i žena) je vršeno taksativno na osnovu dostavljenog biznis plana.** Tako navodimo da broj dovedenih turista je vrednovan samo temeljem potvrde ugostiteljskog objekta o broju dovedenih turista u 2015. godini, bez dostavljanja adekvatne dokumentacije kojom se dokazuje broj turista naveden u potvrdi.

Konstatiramo da je bodovanje za Programe 1,2,6 i 7 izvršeno samo temeljem dostavljenog biznis plana, te pismenih izjava da će se realizacijom projekta uposliti određeni broj mladih osoba odnosno žena. Ispunjenost uvjeta po ovim kriterijima nije zadovoljena jasno definiranom dokumentacijom, te se shodno navedenom, ne može potvrditi visina dodijeljenih sredstava po korisnicima.

Preporuka:

- **Unaprijediti postojeće kriterije u okviru Transfera za razvoj turizma kako bi se svaki bodovani kriterij mogao dokazati točno propisanom dokumentacijom, bez oslanjanja na podatke u biznis planovima, a u cilju osiguranja transparentnosti.**

6.1.2.3.2 Transfer za „Akcijki plan Strategije okoliša“

Transfer za Akcijki plan Strategije okoliša realiziran je u iznosu od 2.000.000 KM. Sredstva su odobrena za 5 programa, uključujući interventna sredstva, kao što je prikazano u slijedećoj tablici:

R.br.	Akcijki plan Strategije okoliša Naziv i svrha programa (projekta)	Odobrena sredstva u 2016.god.		
		Utvrđeno Programom	Odobrena sredstva	Broj korisnika
1.	Sufinanciranje projekata za izgradnju infrastrukture, nabavu sredstava, opreme i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH (javni poziv)- Program 1	1.100.000	1.100.000	13
2.	Podrška regionalnim sanitarnim deponijama za upravljanje komunalnim otpadom u FBiH (javni poziv)- Program 2	300.000	300.000	1
3.	Sufinanciranje projekata zaštite prirode u FBiH (javni poziv)- Program 3	400.000	400.000	4
4.	Podrška dizanju svijesti o okolišu u FBiH (javni poziv)- Program 4	100.000	100.000	11
5.	Interventna sredstva	100.000	100.000	1
	Ukupno :	2.000.000	2.000.000	30

Proračunom FBiH za 2016. godinu za realizaciju „Akcijskog plana Strategije okoliša“ odobrena su sredstva u iznosu od 2.000.000 KM, koliko je i odobreno Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2016. godinu. Sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu, Vlada FBiH je tek 12.07.2016. godine usvojila Program utroška sredstava za „Akcijki plan Strategije okoliša“ (u daljem tekstu Program utroška sredstava). Formirane su četiri komisije za izbor korisnika sredstava i izradu podkriterija. Javni poziv za odabir korisnika

sredstava je objavljen 12.07.2016. godine⁵ i u istome su utvrđeni uvjeti i kriteriji koje moraju ispunjavati podnosioci zahtjeva, kao i ko ima pravo sudjelovanja na Javnom pozivu.

Iako su Proračunom za 2016. godinu bila odobrena proračunska sredstva za realizaciju „Aksijskog plana Strategije okoliša“, nisu pravovremeno poduzete aktivnosti na realizaciji istog, što je imalo utjecaja na efikasno korištenje proračunskih sredstava za 2016. godinu. Odabir korisnika izvršen je krajem godine, tako da sredstva nisu doznačena krajnjim korisnicima do kraja 2016. godine.

Program 1-Sufinanciranje projekata za izgradnju infrastrukture, nabavu sredstava, opreme i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH realiziran je u iznosu od 1.100.000 KM. Na objavljeni Javni poziv se prijavilo 17 općina, od kojih je Komisija razmatrala i odobrila sredstva za 13 aplikacija, za 2 općine dokumentacija nije bila potpuna, dok su 2 prijave bile van utvrđenog roka. Nakon izvršene ocjene projekata koji su ušli u krug ocjenjivanja i utvrđivanja broja bodova za svaki projekat, komisija je utvrdila jediničnu vrijednost boda, koji pomnožen sa brojem osvojenih bodova pojedinog projekta, daje odobreni iznos sredstava po svakom projektu. **Utvrđeno je da podkriteriji za vrednovanje projekata nisu jasno precizirali kojom relevantnom dokumentacijom se potvrđuje ispunjenost određenog kriterija i način određivanja broja bodova. Bodovanje jednog dijela kriterija je izvršeno na osnovu podataka iskazanih u popunjenim aplikacijskim obrascima za prijavu projekta na Javni poziv.** Utvrdili smo da za pojedine podkriterije, bodovi su dodijeljeni na osnovu subjektivnog mišljenja članova komisije (npr. Elaborat kojim se dokazuje prikupljena količina otpada koja će selektirati na mjestu nastanka koji nosi 10 bodova itd). Prema izvršenom bodovanju, konstatirali smo da je dokument Plan prilagođavanja upravljanja otpadom (koji odobrava Ministarstvo) nosio do 25 bodova, a navedeni kriterij bi trebao biti dio osnovne dokumentacije, koju aplikanti (općine) su dužni dostaviti da bi mogli ući u krug ocjenjivanja. Prilikom bodovanja projekata, Komisija je kao kriterij bodovala Izjavu općine o komunalnoj djelatnosti, u kojoj se ista obvezuje da će donijeti ili izmijeniti odluku o komunalnoj djelatnosti u smislu uvođenja obveze selektiranja otpada na mjestu nastanka. Isto tako, vršeno je bodovanje Izjave općine da će osigurati minimalno jednu trećinu sredstava za sufinanciranje u odnosu na ukupnu financijsku konstrukciju (do 15 bodova).

Obzirom na navedeno, doneseni kriteriji i podkriteriji nisu jasni i mjerljivi za bodovanje primljenih aplikacija, niti je ispunjenost uvjeta po određenim kriterijima zadovoljena jasno definiranom dokumentacijom.

Program 2–Podrška regionalnim sanitarnim deponijama za upravljanje komunalnim otpadom u FBiH realiziran je u iznosu od 300.000 KM. Na objavljeni Javni poziv se prijavila samo „Regionalna deponija Mošćanica“ d.o.o Zenica, kojoj je odobren cjelokupni predviđen iznos sredstava od 300.000 KM. **Zaključen je Ugovor o implementaciji odobrenih sredstava 07.11.2016. godine, ali nije prezentirano da je „Regionalna deponija Mošćanica“ izvijestila Ministarstvo o poduzetim aktivnostima u roku od 30 dana od dana prijema sredstava (10.01.2017. godine).**

Program 3–Sufinanciranje projekata zaštite prirode u FBiH realiziran je u iznosu od 400.000 KM. Korisnici sredstava su uspostavljene institucije zaštićenih prirodnih područja na teritoriji FBiH. Na objavljeni Javni poziv je pristiglo 7 aplikacija, od kojih je Komisija razmatrala i odobrila sredstva za 4 korisnika. **Konstatirali smo da usvojeni kriteriji za vrednovanje projekata nisu jasni i mjerljivi u svrhu bodovanja primljenih aplikacija.** Kod bodovanja kriterija „Pripremljenost projekta“ vršeno je bodovanje pripremljenosti projekta- postojanje dozvola (10 bodova), pripremljenost stručne i tehničke dokumentacije (10 bodova) i stupanje spremnosti za početak aktivnosti (10 bodova), prema subjektivnoj ocjeni članova Komisije. Također, navodimo da je jedan od kriterija bio odnos ulaganja aplikanta u odnosu na sveukupnu financijsku konstrukciju, a po istom su svi aplikanti dobili maksimalni iznos od 10 bodova. Bodovanje je izvršeno samo na temelju podataka iskazanih u popunjenim aplikacijskim obrascima za prijavu projekta na Javni poziv.

Utvrđeno je da su sredstva za dva aplikanta odobrena u traženim iznosima, dok su za druga dva aplikanta odobrena u većem iznosu od traženog (više za 13.683 KM po svakom aplikantu). Prema obrazloženju Komisije, ukupna odobrena sredstva po ovom Programu su iznosila 400.000 KM, koliko se u konačnici raspodijelilo. **Zaključenim ugovorima sa dva aplikanta kojima je odobren veći iznos od traženog, nije utvrđeno za koje namjene će se utrošiti više odobreni iznos sredstava, niti je prezentirano da su korisnici**

⁵ „Sl. novine FBiH“ br.56/16

sredstava dostavljali mjesečna izvješća o realizaciji aktivnosti na projektima sukladno metodologiji, kako je definirano člankom 4. Ugovora. Nije utvrđena obveza krajnjih korisnika da pravovremeno tj. prije doznačavanja sredstava izvijeste Ministarstvo na koji način su osigurali nedostajući iznos sredstava za realizaciju projekta, a koji je bio jedan od kriterija prilikom bodovanja projekata. Navedeno ima uticaja na provođenje adekvatnog nadzora nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava.

Program 4–Potpora dizanju svijesti o okolišu u FBiH realiziran je u iznosu od 100.000 KM. Na objavljeni Javni poziv je pristiglo 46 aplikacija, od kojih je Komisija razmatrala i odobrila sredstva za 11 korisnika. Nakon izvršene ocjene projekata i utvrđivanja broja bodova za svaki projekat, komisija je utvrdila jediničnu vrijednost boda, koji pomnožen sa brojem osvojenih bodova pojedinog projekta, daje odobreni iznos sredstava po svakom projektu. **Utvrđeno je da podkriteriji za vrednovanje projekata nisu jasno precizirali kojom relevantnom dokumentacijom se potvrđuje ispunjenost određenog kriterija i način određivanja broja bodova.**

Obzirom da doneseni kriteriji i podkriteriji nisu jasni i mjerljivi; da ispunjenost uvjeta po određenim kriterijima nije zadovoljena jasno definiranom dokumentacijom, kao i da je broj bodova za dio kriterija utvrđivan na osnovu subjektivne ocjene članova komisije, nije osigurana transparentnost prilikom bodovanja zahtjeva aplikantata za naprijed navedene programe transfera „Akcijski plan Strategije okoliša“.

Interventna sredstva realizirana su u iznosu od 100.000 KM, a odnose se na dodijeljena sredstva „Vitezit“ d.o.o Vitez, prema Odluci ministricice od 30.12.2016. godine, u svrhu realizacije projekta „Zbrinjavanje otpadne sumporne kiseline (H₂SO₄)“ Istog dana je zaključen ugovor sa navedenim poduzećem kojim se korisnik sredstava obvezao da će implementirati prihvaćeni projekt.

U toku revizije nije nam prezentiran navedeni projekat niti **Obrazac proračuna projekta**. Utvrđeno je da „Vitezit“ d.o.o Vitez nije dostavio mjesečna izvješća o realizaciji aktivnosti na projektu, kako je definirano člankom 4. zaključenog Ugovora. Sačinjene su tri službene zabilješke odgovornih osoba u Ministarstvu od 05.01.2017. godine, u kojima je navedeno da je realizacija ovog Projekta usmeno naložena od strane ministricice, da nije zaprimljen Projekat, već samo zahtjev „Vitezit“ d.o.o Vitez od 30.12.2016. godine.

Revizijom je utvrđeno da interventna sredstva nisu dodijeljena sukladno Programu utroška sredstava, kojeg je usvojila Vlada FBiH, a kojim je predviđeno da su korisnici interventnih sredstava svi subjekti sa područja FBiH, kojima su potrebna interventna sredstva kako bi se spriječila, zaustavila ili što prije sanirala nastala šteta i okoliš doveo u prvobitno stanje. Navedenim Programom je također definirano da će se ova sredstva aktivirati po hitnom postupku sukladno Zakonu o javnim nabavama, uz primjenu pregovaračkog postupka bez objave javnog oglasa.

Preporuke:

- *Pravovremeno poduzeti aktivnosti na realizaciji odobrenih sredstava transfera „Akcijskog plana Strategije okoliša“.*
- *Unaprijediti postojeće kriterije za raspodjelu sredstava po programima u okviru Transfera za zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja od strane Komisije za odabir korisnika. Ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena proračunska sredstva.*
- *Prilikom raspodjele interventnih sredstava postupati sukladno Programu utroška sredstava, kojeg usvaja Vlada FBiH.*

6.1.2.3.3 Transfer za JP Nacionalni park „Una“

Transfer za JP Nacionalni park „Una“ (u daljem tekstu: JP NP „Una“) izvršen je u iznosu od **500.000 KM**. Sukladno Zakonu o Nacionalnom parku „Una“ temeljna prava, u ime Federacije BiH, vrši Vlada FBiH, a istim je utvrđeno da će se za obavljanje djelatnosti osiguravati sredstva i iz Proračuna FBiH. Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava, a Ministarstvo je 26.09.2016. godine zaključilo ugovor o prenosu odobrenih sredstava za financiranje programskih aktivnosti JP NP „Una“. Sastavni dio Ugovora je Program rada JP NP „Una“ za 2016. godinu, koji je potvrđen od strane Ministarstva. Ugovorom se korisnik

sredstava obvezao da će sredstva koristiti namjenski sukladno prihvaćenom Programu rada, a Ministarstvo da će vršiti kontrolu i nadzor nad utroškom istih. **Programom rada JP NP "Una" za 2016. godinu nisu točno definirani rashodi i izdaci koji se financiraju iz sredstava Proračuna FBiH, kako bi se mogao adekvatno pratiti i namjenski utrošak istih.**

Komisija za nadzor i provjeru o namjenskom utrošku sredstava „Transfer za NP Una“ za 2013., 2014. i 2015. godinu je sačinila 16.09.2016. godine tri Izvješća sa analizom dostavljenih izvješća o financijskom poslovanju JP NP "Una" ,te izvršila nadzor na terenu. Komisija za nadzor je u izvješćima konstatirala da su sredstva utrošena sukladno programima rada za navedene godine (po 500.000 KM za svaku godinu), iako programima rada i ugovorima sa JP NP „Una“ nije točno definirana namjena doznačenih sredstava.

6.1.2.3.4 Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, slapovi Kravice i Koćuše

Proračunom FBiH za 2016. godinu za realizaciju „Transfer za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, slapovi Kravice i Koćuše“ odobrena su sredstva u iznosu od 300.000 KM. Iako su sredstva za navedeni transfer bila planirana i u 2015. godini (nisu realizirana), Ministarstvo nije imalo značajnih aktivnosti na realizaciji odobrenog transfera sve do srpnja 2016. godine, kada je prijedlog Plana aktivnosti upućen prema nadležnim organima za davanje mišljenja. Nakon izvršenih dopuna prijedloga Plana od 20.09.2016. godine, Vlada FBiH je usvojila Program utroška sredstava 03.11.2016. godine, prema kojem se za izvođenje radova odobrava 280.000 KM, a za usluge stručnog nadzora 20.000 KM. Sredstva će implementirati Ministarstvo sukladno Zakonu o javnim nabavama i drugim propisima. Na prijedlog Ministarstva, Vlada FBiH je donijela Odluku o izmjeni Odluke o usvajanju Programa utroška ("Službene novine FBiH" br.98/16), prema kojoj će sredstva implementirati Općina Ljubuški i Ministarstvo sukladno Zakonu o javnim nabavama. Ugovor o prijenosu sredstava je zaključen 29.12.2016. godine, sredstva su prenesena Općini Ljubuški 31.01.2017. godine u cjelokupnom iznosu, uz dostavu 5 osobnih blanco mjenica i Mjениčnu izjavu Općine.

Iako su bila odobrena proračunska sredstva za realizaciju „Transfera za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, slapovi Kravice i Koćuše“, nisu pravovremeno poduzete aktivnosti na realizaciji istog, što je imalo utjecaja na efikasno korištenje odobrenih proračunskih sredstava za 2016. godinu, kao i na učinkovitost rada Ministarstva u dijelu utvrđenih nadležnosti.

Preporuka:

- **Pravovremeno poduzeti aktivnosti na realizaciji odobrenih sredstava za realizaciju „Transfera za sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat, slapovi Kravice i Koćuše“.**

6.1.2.4 Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera za razvoj turizma i zaštitu okoliša

Ministarstvo je u cilju vršenja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava transfera iz prethodnih godina (2013-2015. godina) formiralo komisije sa zadatkom da prekontroliraju utrošak i namjenu doznačenih sredstava krajnjim korisnicima, sačine zapisnike, te da o tome izvijeste ministricu. Navedena obveza proizilazi iz Programa utroška sredstava tekućih transfera donesenim sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu, a usvojenim od strane Vlade FBiH. Također, Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu, utvrđena je obveza Ministarstva da osigura transparentnost i efikasnost upravljanja proračunskim sredstvima, koja su odobrena u okviru programa utroška sredstava. Uvidom u izvješća komisija formiranih za obavljanje nadzora konstatirano je slijedeće:

1. Nadzor nad korištenjem sredstava „Transfer za razvoj turizma“

Rješenjem pomoćnika ministrice od 29.09.2015. godine imenovana je Komisija za nadzor utroška sredstava transfera „Transfer za turizam,“ za 2013. i 2014. godinu. Komisija za nadzor za 2015. godinu nije imenovana iz razloga jer za predmetnu godinu nije izvršena dodjela transfera, uslijed poništenja Javnog natječaja.

Zadatak komisije za 2013. i 2014. godinu, shodno Rješenju, je da izvrši nadzor namjenskog utroška sredstava, otkloni nepravilnosti i sačini izvješće o izvršenom nadzoru sa prijedlozima za otklanjanje

nedostataka po preporukama iz revizijskog izvješća za prethodnu godinu. Prvobitnim Planom i programom obilazaka korisnika transfera za 2014. godinu, koji je komisija sačinila 04.11.2015. godine, nije obuhvaćena 2013. godina, koja je trebala biti predmet kontrole prema Rješenju. Planirano je ukupno 45 korisnika za kontrolu u 8 županija, bez navođenja naziva korisnika. Utvrdili smo da je komisija izvršila **nadzor na terenu za 2013. i 2014. godinu** i kod svega 10 korisnika, od planiranih 40 korisnika prema novom planu obilazaka i kod istih potvrdila namjensko korištenje sredstava.

Obzirom na broj korisnika obuhvaćenih kontrolom, nije osiguran efikasan nadzor od strane Ministarstva za nadzor nad sredstvima iz 2013. i 2014. godine. Za korisnike sredstava koji nisu opravdali sredstva iz prethodnih godina u utvrđenom roku nisu predložene konkretne mjere za povrat sredstava sukladno zakonskim propisima.

Preporuka:

- **Osigurati adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima iz tekućih transfera za turizam, a za neopravdana sredstva poduzeti mjere povrata istih sukladno zakonskim propisima.**

2. Nadzor nad korištenjem sredstava transfera za „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“

Za nadzor utroška dodijeljenih sredstava po „Akcijском planu Strategije zaštite okoliša“ za 2014. i 2015. godinu formirane su tri komisije i to: Komisija za programe 1 i 2 (formirana Rješenjem od 29.04.2016. godine) i dvije komisije za nadzor programa 3 i 4 (za 2014. i 2015. godinu) sa zadatkom da prekontroliraju utrošak i namjenu sredstava, sačine zapisnik i podnesu izvješće Ministrici. Za vršenje nadzora nad dodijeljenim sredstvima u 2016. godini, nisu imenovane komisije, jer se kasnilo sa usvajanjem Programa utroška sredstava, što je imalo odraza i na kašnjenje implementacije projekata.

Komisija 1 za kontrolu utroška sredstava za **2015. godinu** za **Program 1**-Sufinanciranje projekata za zatvaranje tehnički neuređenih općinskih deponija, unapređenje rada postojećih regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unapređenje postojeće infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH (iznos od 678.984 KM doznačeno 19 općina) **nije tijekom 2016. godine poduzimala adekvatne aktivnosti vezano za dostavu izvješća o utrošku sredstava od strane krajnjih korisnika, niti je izvršila nadzor nad utroškom sredstava na terenu. Prema prezentiranom Zapisniku Komisije od 17.03.2017. godine, konstatirano je da od 19 općina, 8 općina, kojima je dodijeljeno ukupno 313.242 KM (Općine: Maglaj, Kreševo, Velika Kladaša, Kalesija, Čitluk, Odžak, Olovo i Čapljina) nisu dostavile izvješća o utrošku sredstava. Također je konstatirano da ostale općine nisu opravdale cjelokupan iznos sredstava, a razlog za navedeno, kako je Komisija navela u Zapisniku, je kašnjenje uplate odobrenih sredstava, te dug postupak provođenja procedura javnih nabava. Utvrđeno je da Komisija nije podnijela izvješće ministrici o svom radu, kako bi se potvrdilo namjensko korištenje doznačenih sredstava.**

Vezano za **Program 1 iz transfera za 2014. godinu**-Sufinanciranje projekata za zatvaranje tehnički neuređenih općinskih deponija, unapređenje rada postojećih regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unapređenje postojeće infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH (iznos od 1.400.000 KM za 25 općina), Komisija je 17.03.2017. godine sačinila pregled dodijeljenih ugovora i realiziranih sredstava po korisnicima sredstava. **U navedenom pregledu konstatirano je da značajan broj općina nije opravdao doznačena sredstva u cjelokupnom iznosu, kao i da šest općina, kojima je dodijeljeno ukupno 332.660 KM (Općine: Jajce, Velika Kladaša, Vareš, Fojnica, Goražde i Stolac) nisu dostavile izvješća o utrošku sredstava. Nije postupljeno sukladno članku 5. zaključenog ugovora, kojim je definirano da ukoliko korisnik ne započne implementaciju programa i ne poduzme predviđene programske aktivnosti ili utroši sredstva nenamjenski, Ministarstvo treba da poduzme sve zakonom predviđene mjere za povrat sredstava.**

Vezano za **Program 2 iz transfera za 2014. godinu**-Interventna sredstva za finansiranje troškova potpore i sanacije na poplavljenim područjima (iznos od 497.824 KM za 3 korisnika), nije prezentirano da su korisnici sredstava dostavili izvješća o utrošku, niti je Komisija izvršila nadzor nad utroškom sredstava.

Vezano za **Program 1 iz transfera za 2013. godinu** (iznos od 2.250.000 KM za 26 općina), imenovana Komisija nije u 2016. godini imala aktivnosti na kontroli utroška sredstava, niti je vršila nadzor na terenu.

Prema pregledu dodijeljenih ugovora i realiziranih sredstava koji je sačinjen 16.03.2015. godine, utvrđeno je da značajan broj općina nije opravdao doznačena sredstva u cjelokupnom iznosu. Općina Sanski Most (74.488 KM) i Javno preduzeće Livno Li Čistoća (101.984 KM), nisu ni započeli aktivnosti na realizaciji dodijeljenih sredstava.

Komisija 2 za kontrolu utroška sredstava **programa 3**-Podrška dizanja svijesti o okolišu u FBiH i **programa 4**-Sufinanciranje podrške boljem funkcioniranju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH za **2014. godinu, formirana Rješenjem od 10.11.2015. godine nije završila posao u utvrđenom roku od 60 dana, niti je podnijela konačno izvješće.**

Vežano za Program 3 iz 2014. godine možemo konstatirati da značajan iznos doznačenih sredstava nije opravdan, niti su sukladno zaključenim ugovorima korisnici dostavili izvješća o pravdanju sredstava.

Vežano za Program 4 iz 2014. godine, Komisija je 18.01.2017. godine sačinila pregled korisnika sa uplaćenim i realiziranim sredstvima, u kojem je navedeno da najveći broj korisnika opravdao dodijeljena sredstva. Utvrđeno je da kod korisnika kojima su odobrena sredstva znatna manja u odnosu na tražena sredstva, zaključenim ugovorima nije definirano koje projektne aktivnosti će se financirati, tako da su korisnici sredstava pravdali doznačena sredstva za dio planiranih aktivnosti, koje su odredili kao prioritetne, bez pismene suglasnosti Ministarstva.

Komisija 3 za kontrolu utroška sredstava **programa 2 za 2015. godinu** („Sufinanciranje potpore boljem funkcioniranju upravljanja uspostavljenih zaštićenih područja u FBiH“) formirana Rješenjem od 01.02.2017. godine je sačinila Izvješće o analizi pristiglih izvješća korisnika sredstava, koji je prihvaćen od strane ministrice. U Izvješću od 04.04.2017. godine je navedeno da su svi korisnici dostavili konačna izvješća o implementaciji, te je navedeno da su sredstva namjenski utrošena. Komisija je u ožujku 2017. godine izvršila nadzor na terenu, te sačinila zapisnike u kojima je navedeno da su projekti okončani.

Ministarstvo nije uspostavilo adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera, iako je bilo obvezno prema programima utroška sredstava donesenim sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu i zaključenim ugovorima sa krajnjim korisnicima. Navedeno ima značajnost obzirom da nije uspostavljena odgovarajuća zaštita proračunskih sredstava, niti je osigurana transparentnost i efikasnost upravljanja proračunskim sredstvima.

Preporuke:

- *Osigurati adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima iz sredstava tekućeg transfera za zaštitu okoliša, te blagovremeno i kontinuirano poduzimati aktivnosti u cilju osiguranja namjenskog korištenja sredstava.*
- *U slučajevima nenamjenskog korištenja sredstava odnosno ne započelih aktivnosti poduzeti zakonom predviđene mjere na povratu sredstava.*

6.2 BILANCA STANJA

U finansijskim izvješćima Ministarstva na dan 31.12.2016. godine iskazana su stalna sredstva nabavne vrijednosti 4.903.400 KM, otpisane vrijednosti 4.637.544 KM i sadašnje vrijednosti od 265.856 KM, dugoročni plasmani 409.826 KM, novčana sredstva 1.778 KM, kratkoročna potraživanja 3.730 KM, kratkoročne obaveze 3.047.112 KM, kratkoročna razgraničenja 462.502 KM i izvori stalnih sredstava 265.856 KM.

6.2.1 Stalna sredstva

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 409.826 KM i odnose se na potraživanja za deponovana sredstva u Razvojnoj banci FBiH. **Programom „Sufinanciranje kamata na kredite koji se koriste za izgradnju turističko-ugostiteljskog kapaciteta, održivog razvoja turizma na selu te izgradnja osnovne turističke infrastrukture“** iz 2010. godine (500.000 KM) i **Programom utroška sredstava „Transfera za razvoj turizma u FBiH“** iz 2014. godine (500.000 KM) , u Proračunu FBiH odobrena su i doznačena sredstva u ukupnom iznosu od **1.000.000 KM** na račun Razvojne banke FBiH (u daljem tekstu Banka). Ministarstvo je zaključenim Protokolima sa Bankom definiralo način sufinanciranja kamata. Do kraja 2016. godine iz doznačenih

sredstava 2010. godine potpisani su ugovori o subvencioniranju kamata sa 7 korisnika iz navedene kreditne linije, po kom osnovu je do 31.12.2016. godine utrošeno 399.481 KM, dok je planirano subvencioniranje kamata do kraja otplate u iznosu od 100.442 KM. Iz doznačenih sredstava iz 2014. godine također su potpisani ugovori o subvencioniranju kamata sa 7 korisnika, po kom osnovu je do 31.12.2016. godine utrošeno 190.692 KM za navedene namjene, dok je planirano subvencioniranje kamata do kraja otplate u iznosu od 240.297 KM. Ističemo da razlika od 69.010 KM nije raspoređena.

Sukladno Ugovoru o komisionim poslovima iz 2014. godine, Razvojna banka FBiH je bila obvezna surađivati sa Ministarstvom u vršenju nadzora i provjere namjenskog utroška kreditnih sredstava i za slučaj da utvrdi nenamjensko korištenje sredstava, odmah izvjestiti Ministarstvo i postupiti sukladno pismenoj instrukciji i/ili nalogom koji dobije od istoga. **Utvrđeno je da je tijekom 2016. godine Ministarstvo nije zahtijevalo od Banke informacije o statusu kreditnih linija. Banka je tek 24.01.2017. godine dostavila tabelarni pregled sa podacima o korisnicima kredita i datumima izvršenih monitoringa za korisnike kreditne linije iz 2010. i 2014. godine.**

Obzirom na navedeno, konstatiramo da Ministarstvo nije bilo adekvatno uključeno u vršenje nadzora i provjeru namjenskog utroška kreditnih sredstava.

Preporuka:

- ***Potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realizaciju projekata koji se financiraju iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH.***

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

Iskazivanje obveza u iznosu od 342.367 KM izvršeno je na osnovu uspostavljenih evidencija u Ministarstvu o pravomoćnim sudskim presudama umanjenim za iznos isplaćenih presuda. U 2016. godini, po ovom temelju je na poziciji izdataka iskazan iznos od 90.232 KM za izvršene isplate po sudskim presudama (glavnica 69.232 KM i zatezne kamate 21.000 KM)

Ovakav način evidentiranja u izvanbilančnoj evidenciji nije sukladan članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, obzirom da pravosnažne sudske presude predstavljaju dospjele obveze, koje treba evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza u izvještajnom periodu na koji se odnose, neovisno od plaćanja.

U knjigovodstvenim evidencijama u 2016. godini evidentirana su potraživanja po osnovu podnesenih tužbenih zahtjeva od strane Ministarstva, a isti prema prezentiranom pregledu na dan 31.12.2016. godine iznose 56.851 KM. Navedeno se odnosi na potraživanja po sporu koje u ime Ministarstva vodi Federalno pravobranilaštvo pred Općinskim sudom u Sarajevu, u cilju nadoknade štete od uposlenice za pričinjenu materijalnu štetu na službenom vozilu TOYOTA RAV 4 usljed saobraćajne nesreće u visini od 22.621 KM. Prezentirana je Presuda Općinskog suda u Sarajevu od 23.01.2017. godine, prema kojoj se odbija tužitelj sa tužbenim zahtjevom, s tim da protiv presude je dozvoljena žalba Županijskom sudu u Sarajevu u roku od 30 dana od prijema. Nije uložena žalba na navedenu presudu, niti je prezentirano da je ista postala pravomoćna.

Drugi spor u vrijednosti 34.230 KM se vodio pred Općinskim sudom u Mostaru protiv poduzeća ACCOM–HERC d.o.o. Mostar, koji je 06.04.2012. godine donio presudu kojom je utvrđeno da je ACCOM–HERC d.o.o. Mostar dužan Ministarstvu isplatiti dug od 34.230 KM sa zakonskom kamatom počevši od 26.03.2010. godine, obzirom da isti nije isporučio vozilo TOYOTA NC AURIS, koje je unaprijed plaćeno u skladu sa potpisanim Ugovorom između Ministarstva i navedenog preduzeća 16.02.2010. godine. Prema izjavi nadležnih osoba navedeni dobavljač se nalazi pod stečajem. Prezentiran je dopis upućen Federalnom pravobranilaštvu od 28.12.2015. godine u kojem se traži informacija o fazi u kojoj se nalazi predmet. Do okončanja revizije, Federalno pravobranilaštvo se nije očitovalo po navedenom dopisu niti odgovorne osobe u Ministarstvu ne raspolažu informacijama o daljnim aktivnostima vezanim za predmetni spor.

Preporuke:

- ***Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.***
- ***U suradnji sa Federalnim pravobranilaštvom, nastaviti aktivnosti na rješavanju spora koji se vodi protiv poduzeća ACCOM–HERC d.o.o. Mostar.***

8. JAVNE NABAVE

Prema prezentiranim podacima Ministarstva, u 2016. godini zaključeni su ugovori u vrijednosti 72.145 KM. Plan za 2016. godinu iznosio je 137.000 KM.

Pregled po vrstama provedenih postupaka za nabavu roba, usluga i radova dajemo u narednoj tablici:

Rd.br	Vrsta postupka	Broj provedenih postupaka	Vrijednost ugovorenih roba	Vrijednost ugovorenih usluga	Ukupno
1	2	3	4	5	6
1.	Konkurentski postupak	2	15.447	5.959	21.406
2.	Direktni sporazum	31	31.386	15.900	47.286
3-	Takmičarski dijalog	2	0	3.453	3.453
	UKUPNO	29	46.833	25.312	72.145

Nisu konstatirane nepravilnosti prilikom provođenja postupaka javnih nabava.

9. OSTALI NALAZI

9.1 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

9.1.1 Primjena Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom

Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom Ministarstvo je donijelo u prosincu 2011. godine. Navedeni Pravilnik je stavljen van snage 21.01.2016. godine donošenjem Pravilnika o prestanku važenja Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom⁶. Ovim Pravilnikom su operateri sustava za ambalažu i ambalažni otpad dužni da sve stečene obveze i sva namjenski neutrošena sredstva, osim iznosa koji se odnosi na temeljni kapital, prenesu na Fond za zaštitu okoliša FBiH do 31.03.2016. godine. Istim je definirano da će Ministarstvo formirati Komisiju za prenos stečenih obveza i financijskih sredstava sa operatera na Fond u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika. Fond će financijska sredstva, koja mu budu prebačena sa operatera sustava isključivo namjenski utrošiti za unapređenje infrastrukture upravljanja ambalažnim otpadom, uz nadzor Ministarstva. Smatramo značajnim navesti da je temeljem Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom⁷, Ministarstvo izdalo dvije dozvole operaterima sustava „Ekopak“ d.o.o Sarajevo i „Eko život“ d.o.o Tuzla, koji su vršili aktivnosti upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom na teritoriji FBiH.

Nakon donošenja navedenog Pravilnika, operater sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom „Ekopak“ d.o.o Sarajevo je podnio 19.02.2016. godine Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće) Zahtjev za određivanje privremene mjere, zbog kršenja članka 4. stavka 1. točka b) Zakona o konkurenciji. Vijeće je donijelo 30.03.2016. godine Rješenje o privremenoj mjeri, prema kojem se nalaže Ministarstvu da privremeno stavi van snage navedeni Pravilnik u trajanju od tri mjeseca. Nakon održane usmene rasprave, Vijeće je 14.07.2016. godine donijelo Rješenje, kojim se utvrđuje da je Ministarstvo, donošenjem navedenog Pravilnika spriječilo, narušilo i ograničilo konkurenciju na tržištu upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom. Ministarstvu je navedenim Rješenjem Vijeća izrečena novčana kazna u iznosu od 21.000 KM, pri čemu je dužno platiti i troškove postupka u iznosu od 1.632 KM. Postupajući po prvom Rješenju o privremenoj mjeri, Ministarstvo je donijelo 01.07.2016. godine Pravilnik o stavljanju van snage Pravilnika o prestanku važenja Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom⁸, čime je temeljni Pravilnik iz 2011. godine ponovno

⁶ „Sl. novine FBiH“ br.8/16

⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 88/11 i 28/13

⁸ „Sl. novine FBiH“ br.54/16

vraćen na snagu, kojim se operaterima sustava vraća pravo upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom.

Sukladno članku 10. navedenog Pravilnika, Vlada FBiH je Odlukom od 03.06.2013. godine uspostavila Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije navedenog Pravilnika, na period od četiri godine. Zadatak Koordinacionog tijela je, između ostalog, razmatranje periodičnih i godišnjih izvješća, uključujući i financijsku komponentu ovlaštenih operatera sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i razmatranje periodičnih i godišnjih izvješća inspekcije zaštite okoliša i tržišnih inspektora Federalne uprave za inspeksijske poslove, u vezi sa inspeksijskim nadzorom provođenja Pravilnika. Članovi Koordinacionog tijela su predstavnici Fonda za zaštitu okoliša, Ministarstva, Federalne uprave za inspeksijske poslove i predstavnici dva ovlaštena operatera sustava. Prema navedenoj Odluci, Koordinaciono tijelo će održavati sastanke po potrebi, a najmanje četiri (4) puta godišnje. Rješenjem od 03.06.2013. godine Vlada FBiH je imenovala članove Koordinacionog tijela.

Zbog uočenih razlika financijskih parametara u pojedinačnim godišnjim izvješćima i zbirnom izvješću za operatera sustava, Koordinaciono tijelo je na sjednici od 07.04.2015. godine donijelo zaključak da se uputi, **zahtjev Financijskoj policiji FBiH da utvrdi financijsko poslovanje „Ekopak“ d.o.o Sarajevo, o tome izvijesti Koordinaciono tijelo, a koje će izvijestiti Vladu FBiH.** Vlada FBiH je donijela Zaključak 22.01.2016. godine, prema kojem je prihvatila zahtjev Koordinacionog tijela i zadužila Financijsku policiju FBiH da provjeri financijsko poslovanje operatera sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom „Ekopak“ d.o.o Sarajevo, s tim da izvješće o kontroli financijskog poslovanja dostavi Koordinacionom tijelu, koji će o tome izvijestiti Vladu FBiH. **Financijska policija je 18.05.2016. godine izvijestila Vladu FBiH da je započela inspeksijski nadzor za period poslovanja od 01.01.2012.-30.04.2016. godine. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirali smo da je Financijska policija FBiH 08.11.2016. godine sačinila Informaciju o utvrđenim činjenicama u postupku inspeksijskog nadzora samo za period od 01.01.2015.-31.05.2016. godine i istu je uputila 11.11.2016. godine Koordinacionom tijelu i Ministarstvu. U navedenoj Informaciji, dat je samo tabelarni pregled ostvarenih prihoda i troškova poslovanja „Ekopak“ d.o.o Sarajevo.**

Ministarstvo je 06.12.2016. godine zatražilo od Financijske policije FBiH pisano obrazloženje zbog čega je inspeksijski nadzor poslovanja „Ekopak“ d.o.o Sarajevo, proveden samo za period od 01.01.2015.-31.05.2016. godine, nakon čega se 29.12.2016. godine Financijska policija FBiH ponovno obratila Vladi FBiH i Koordinacionom tijelu, sa upitom da li je potrebno izvršiti inspeksijski nadzor za 2012., 2013. i 2014. godinu. Ponovnim zahtjevom od 20.01.2017. godine, od Financijske policije FBiH zatražena je kontrola poslovanja „Ekopak“ d.o.o Sarajevo, jer su isti pravno lice sa javnim ovlaštenjem dobivenim od Ministarstva, kao operater sustava da se bavi isključivo upravljanjem ambalažom i ambalažnim otpadom. U zahtjevu je navedeno je da je „Ekopak“ d.o.o Sarajevo bio jedini operater sustava u 2012. i 2013. godini, koji je sukladno izdanoj dozvoli od strane Ministarstva, imao obvezu dostizanja općih ciljeva, već samo, prvenstveno radi akumuliranja određenih financijskih sredstava iz naplaćenih naknada za uspostavu i razvoj infrastrukture za upravljanje ambalažnim otpadom. **Do momenta okončanja revizije, nije sačinjen Zapisnik o izvršenom inspeksijskom pregledu „Ekopak“ d.o.o Sarajevo za traženi period od strane Financijske policije FBiH.**

Iako je Koordinaciono tijelo uspostavljeno 2013. godine, imalo za zadatak razmatranje periodičnih i godišnjih izvješća, uključujući i financijsku komponentu ovlaštenih operatera sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, nisu pravovremeno poduzete aktivnosti na istome, što je imalo utjecaja na učinkovitost rada Ministarstva u dijelu utvrđenih nadležnosti iz oblasti upravljanja otpadom.

Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe Ministarstva, utvrđeno je da su tek nakon analize izvješća operatera sustava dostavljenih Fondu za zaštitu okoliša FBiH u periodu 2012.-2014. godina, identificirane brojne manjkavosti prilikom primjene Pravilnika vezanih za izvještavanje i netransparentno postupanje operatera sustava.

Budući da Pravilnik nije eksplicitno predvidio mogućnost oduzimanja dozvole operaterima sustava, niti je Koordinaciono tijelo adekvatno pratilo i usmjeravalo implementaciju Pravilnika, Komisija Ministarstva nadležna za izradu propisa o upravljanju otpadom je predložila ministrici stavljanje van snage Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom, što je i učinjeno. Prema datom obrazloženju, navedeni Pravilnik, pokazao je određene manjkavosti i nedorečenosti, tako da Ministarstvo nije bilo u

moćnosti da provodi utvrđene zakonske obveze. Navedena Komisija je nakon toga pristupila izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom, koji je u parlamentarnoj proceduri.

9.1.2 Primjena Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda

Stupanjem na snagu Pravilnika o prestanku važenja Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda⁹, operateri sustava za otpad od električnih i elektronskih proizvoda su bili dužni da sve stečene obveze i sva namjenski neutrošena sredstva, osim iznosa koji se odnosi na temeljni kapital, prenesu na Fond za zaštitu okoliša FBiH do 31.03.2016. godine. Istim je definirano da će Ministarstvo formirati Komisiju za prenos stečenih obveza i finansijskih sredstava sa operatera na Fond u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika. Fond će finansijska sredstva, koja mu budu prebačena sa operatera sustava isključivo namjenski utrošiti za unapređenje infrastrukture upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda, uz nadzor Ministarstva. Smatramo značajnim navesti da je temeljem Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda¹⁰, Ministarstvo izdalo dvije dozvole operaterima sustava „Zeos“eko- sistem d.o.o Sarajevo i „Kim Tec Eko“ d.o.o Vitez, na koje su proizvođači ili uvoznici prenijeli obvezu upravljanja i zbrinjavanja otpadom opremom.

Ministarstvo je donijelo 30.09.2016. godine Pravilnik o stavljanju van snage Pravilnika o prestanku važenja Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda¹¹, čime je temeljni Pravilnik ponovno vraćen na snagu.

Sukladno članku 17. Pravilnika, Vlada FBiH je Odlukom od 07.10.2015. godine uspostavila Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije navedenog Pravilnika, na period od četiri godine. Zadatak Koordinacionog tijela je, između ostalog, razmatranje periodičnih i godišnjih izvješća, uključujući i finansijsku komponentu ovlaštenih operatera sustava za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda, kao i razmatranje periodičnih i godišnjih izvješća inspekcije zaštite okoliša i tržišnih inspektora Federalne uprave za inspekcijske poslove, u vezi sa inspekcijom nadzorom provođenja Pravilnika. Članovi Koordinacionog tijela su predstavnici Fonda za zaštitu okoliša, Ministarstva, Federalne uprave za inspekcijske poslove i predstavnici dva ovlaštena operatera sustava. Prema navedenoj Odluci, Koordinaciono tijelo će održavati sastanke po potrebi, a najmanje četiri (4) puta godišnje. Rješenjem od 07.10.2015. godine Vlada FBiH je imenovala članove Koordinacionog tijela.

Revizijom je utvrđeno da je tijekom 2016. godine Koordinaciono tijelo održalo samo dvije sjednice i to 28.10. i 28.12.2016. godine. Na istima je između ostalog, konstatirano da nije dostavljeno izvješće inspekcije o provedenim aktivnostima praćenja Pravilnika. Također, utvrđen je problem u vezi nadležnosti inspekcija, budući da nadležnosti tržišne inspekcije nisu definirane Zakonom u upravljanju otpadom, već samo Pravilnikom. Podneseno je Vladi FBiH 02.03.2017. godine Godišnje Izvješće o radu Koordinacionog tijela, u kojem je navedeno da sustav upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda ima utvrđenih problema i nedostataka, čemu je najveći razlog nedovoljno precizirani Pravilnik, koji je u određenim segmentima neusklađen sa Zakonom o upravljanju otpadom. **Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da je Koordinaciono tijelo ispunilo zadatak, zbog kojeg je i utemeljeno, odnosno praćenje finansijske komponente rada operatera sustava.**

Vezano za navedeno, operater sustava „Kim Tec Eco“ d.o.o Vitez je podnio 21.07.2016. godine Vijeću Zahtjev za određivanje privremene mjere, radi donošenja Pravilnika o prestanku važenja Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda, uslijed čega je došlo od ograničavanja tržišta. Vijeće je donijelo Zaključak o pokretanju postupka 21.12.2016. godine, na koji je Ministarstvo dalo odgovor 16.01.2017. godine. Postupak je u tijeku.

Naprijed navedeno ukazuje da Ministarstvo postojećim zakonskim i podzakonskim propisima nije uspostavilo adekvatan nadzor nad radom operatera sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i radom operatera sustava upravljanja električnim i elektronskim otpadom, što je imalo za

⁹ „Sl. novine FBiH“ br.8/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 87/12 i 107/14

¹¹ „Sl. novine FBiH“ br.79/16

posljedicu plaćanje novčane kazne, kao i podnošenje tužbe Općinskom sudu Sarajevo od strane operatera „Ekopak“ d.o.o Sarajevo, što je pojašnjeno u točki 9.3. Izvješća. Navedeno ima posebnu značajnost obzirom da operateri sustava, na temelju izdane dozvole od strane Ministarstva, su ovlaštena pravna lica, koja se bave aktivnostima upravljanja otpadnom opremom.

Preporuka:

- **Nastaviti poduzete aktivnosti na usuglašavanju zakonskih i podzakonskih propisa, kojima je uređeno upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i otpadom od električnih i elektronskih proizvoda.**

9.2 Projekti financirani kreditnim i grant sredstvima

Ministarstvo je u 2016. godini bilo nadležno za implementaciju Projekta „Upravljanje čvrstim otpadom–II faza“ i Projekta „IPA 2011–Otpad“. Pregled stvarnog utroška sredstava u 2016. godini, sa uporednim pokazateljima u odnosu na ugovorene i planirane iznose financiranja dajemo u slijedećoj tablici:

u KM

Rb.	Naziv projekta	Izvor financiranja	Ugovoreni iznos financiranja	Realizacija do 01.01.2016. godine	Plan realizacije u 2016. godini	Realizirano u 2016. godini	Ukupno realizirano do 31.12.2016.
1.	Projekat Upravljanje čvrstim otpadom – II faza	Kredit IDA	12.381.000	5.852.767	4.407.229	249.655	6.102.422
		Kredit IBRD	18.287.00	3.430.186	7.011.653	1.399.707	4.829.893
		IPA grant 2010	4.586.700	4.586.533	0	0	4.586.533
		SIDA grant	293.374	324.669	0	0	324.669
		Budžet FBiH	2.541.000	1.453.756	857.637	314.558	1.768.314
2.	„IPA 2011–Otpad“	IPA Grant 15881	8.732.781	0	6.732.781	2.978.663	2.978.663
		Ukupno	46.821.855	15.647.911	19.009.300	4.942.583	20.590.494

Sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu, Ministarstvo je nadležno za nadzor implementacije razvojno–investicijskih projekata i dužno je izvješćivati Federalno ministarstvo financija o utrošku sredstava po projektima. Također, sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija, implementacija navedenih projekata vrše jedinice za upravljanje projektima formirane u okviru ministarstava. U okviru Ministarstva formiran je Sektor za realizaciju projekata sa sistematiziranim 12 radnih mjesta, a popunjena su četiri radna mjesta. Za poslove financijskog menadžera, knjigovođe, administrativnog asistenta i vozača, bili su angažirani spoljni suradnici temeljem ugovora o djelu, za što je u 2016. godini plaćeno neto 57.456 KM. Na implementaciji projekta su od početka angažirane većinom iste osobe. **Kako su navedeni poslovi sistematizirani Pravilnikom o unutarnoj organizaciji Ministarstva, smatramo neopravdanim zaključivanje ugovora o djelu za izvršavanje redovnih poslova.**

Iz prezentirane dokumentacije vezano za uspostavljanje knjigovodstvenih evidencija i sačinjavanje financijskih izvješća o implementaciji i realizaciji razvojno–investicionih projekata, ne može se potvrditi da su isti uspostavljeni i sačinjeni sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao i ostalim propisima o računovodstvu i financijskom izvješćivanju donesenim od strane Vlade FBiH. **Postojeća knjigovodstvena evidencija koja se vodi u Sektoru za realizaciju projekata, vezano za utrošak sredstava preko posebnih transakcijskih računa, izvan Jedinog računa Riznice FBiH, ne daje realnu sliku o utrošku kako proračunskih, tako i kreditnih sredstava, obzirom da se nije vodila sukladno naprijed navedenim zakonskim i ostalim propisima. Također, nisu prezentirana financijska izvješća, koja su se trebala sačiniti sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.**

Obzirom na naprijed navedeno, kao i da je isto konstatirano u prethodnim revizijama, Ministarstvo nije uspostavilo odgovarajuće knjigovodstvene evidencije i sačinilo financijska izvješća za razvojno-investicione projekte, za koje su nadležni sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao i ostalim propisima o računovodstvu i financijskom izvješćivanju donesenim od strane

Vlade FBiH.

Preporuka:

- *Dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvješća i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno-investicijskih projekata.*

9.3 Sudbeni sporovi

Prema podacima nadležne službe, protiv Ministarstva se vodi sudbeni spor u ukupnoj vrijednosti od 332.416 KM, a odnosi se na tužbu podnesenu Općinskim sudu u Sarajevu 22.11.2016. godine od strane „Ekopak“ d.o.o Sarajevo, radi naknade štete. Tužba je podnesena zbog stavljanja van snage Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom. Na zahtjev Federalnog pravobranilaštva od 30.11.2016. godine, Ministarstvo je dostavilo 15.12.2016. godine izjašnjenje po tužbi.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2016. godine, podnijelo Sudu Bosne i Hercegovine dvije tužbe radi pokretanja upravnog spora i to protiv Rješenja Konkurencijskog vijeća BiH od 30.03.2016. godine o privremenoj mjeri i Rješenja Vijeća od 14.07.2016. godine, što je detaljnije pojašnjeno u točki 9.1.1. Izvješća.

9.4 Strategija razvoja turizma FBiH

Na osnovu Odluke Vlade FBiH od 27.06.2007. godine, Ministarstvo je bilo zaduženo za izradu **Projekta „Razvoj turizma u FBiH“** u okviru cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“. **Prijedlog Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godine**, je sačinjen 2007. godine.

Vlada FBiH je Zaključkom od 23.12.2009. godine usvojila Prijedlog Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.-2018. godina i isti uputila u Parlament FBiH na razmatranje i usvajanje, međutim Prijedlog je vraćen radi dorade. Ministarstvo je zaključilo u 2014. godini sa Ekonomskim Institutom Sarajevo ugovor za realizaciju projekta „Izmjena i dopuna prijedloga Strategije razvoja turizma u FBiH“ u vrijednosti od 50.000 KM. **Inovirana Strategija od strane Ekonomskog instituta je dostavljena 04.03.2015. godine Ministarstvu, ali ista nije upućena Vladi FBiH na dalje razmatranje i postupanje.**

Konstatiramo neefikasno korištenje proračunskih sredstava, imajući u vidu da Strategija razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godine nije usvojena, da je period za koji je Strategija trebala biti usvojena na isteku, te da su utrošena značajna proračunska sredstva.

Preporuka:

- *Sukladno utvrđenim nadležnostima, poduzeti sve potrebne aktivnosti na kompletiranju i dostavljanju „Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.–2018. godina“ nadležnim organima i institucijama na odobravanje i usvajanje.*

10. KOMENTAR

Federalno ministarstvo okoliša i turizma se nakon ostavljenog roka dopisom br.01-14-528/17 od 26.05.2017. godine očitovalo na Nacrt izvješća o provedenoj finansijskoj reviziji Federalnog ministarstva okoliša i turizma za 2016. godinu. U navedenom očitovanju je navedeno neslaganje na nalaz revizora, koji se odnose na dodjelu interventnih sredstava „Vitezit“ d.o.o. Vitez u iznosu od 100.000 KM, koje ne možemo prihvatiti, jer nije priložena relevantna dokumentacija, koja bi utjecala na izmjenu nalaza u Izvješću. Ostali nalazi i preporuke revizije su prihvaćeni i navedeno je da će se poduzeti aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti.

**Rukovodilac sektora za
finansijsku reviziju**

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

**Nadležni
rukovodilac**

Dunja Logo, dipl.oec

**Tim
za reviziju:**

Dijana Šutalo, dipl.oec.-vođa tima

Seida Isaković, dipl.oec.-član tima

**IV PRIVITAK
GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI	115.600	64.266	127.652	-51.334	56	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)						
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća						
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit poduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih c org. i druš.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu						
3. Porezi na plaću i radnu snagu						
4. Porez na imovinu						
5. Domaći porezi na dobra i usluge						
6. Porez na dohodak						
7. Prihodi od indirektnih poreza						
8. Ostali porezi						
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)		64.266	127.652	64.266	-	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika		70	0	70	-	
Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine		70	0	70	-	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i dr.prihodi		64.196	127.652	64.196	-	
Administrativne takse						
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale proračunske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima						
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	115.600	61.218	73.910	-54.382	53	
Neplanirane uplate –prihodi		2.978	53.542	2.978	-	
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)						
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti						
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije						

	II. RASHODI (od 1 do 7)	8.011.687	6.600.770	3.384.609	-1.410.917	82
1.	Plaće i naknade troškova uposlenih	1.373.350	1.104.424	1.291.632	-268.926	80
	Bruto plaće i naknade plaća	1.182.430	965.309	1.087.054	-217.121	82
	Naknade troškova uposlenih	190.920	139.114	204.578	-51.806	73
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	122.305	99.334	114.563	-22.971	81
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	624.148	517.685	488.894	-106.463	83
	Putni troškovi	45.000	36.446	28.793	-8.554	81
	Izdaci za energiju	0	0	0	0,00	
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	60.000	43.121	72.571	-16.879	72
	Nabava materijala i sitnog inventara	20.000	17.285	21.654	-2.715	86
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	32.000	10.993	9.730	-21.007	34
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0,00	
	Izdaci za tekuće održavanje	25.000	15.379	7.141	-9.621	62
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	14.400	2.493	7.583	-11.907	17
	Ugovorene i druge posebne usluge	427.748	391.968	341.421	-35.780	92
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	5.869.252	4.879.328	1.489.520	-989.925	83
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	5.800.000	4.789.096	1.478.984	-1.010.904	83
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim poduzećima					
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inozemstvo					
	Drugi tekući rashodi	69.252	90.232	10.536	20.980	130
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim poduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inozemstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća proračunska rezerva	22.632				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)					
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	15.000	13.910	2.350	-1.090	93
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabava građevina					
	Nabava opreme	15.000	13.910	2.350	-1.090	93
	Nabava ostalih stalnih sredstava					
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)		13.910		13.910	-
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)					
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine					

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu					
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
	Pozajmljivanje javnim poduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inozemstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)					
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja					
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova					
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)					
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)					

Ministrica je odobrila Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu dana 20.02.2017. godine.

**Ministrica
Edita Đapo**

Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo okoliša i turizma			
Opis	31.12.2016	31.12.2015	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročne tražbine, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	3.668.320	1.519.269	241
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	1.778	2.211	80
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročne tražbine	3.730	18.038	21
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	3.662.812	1.499.020	244
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	675.682	1.019.366	66
9.Stalna sredstva	4.903.400	4.906.836	100
10.Ispravka vrijednosti	4.637.544	4.484.653	103
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	265.856	422.183	63
12.Dugoročni plasmani	409.826	597.382	69
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	409.826	597.183	69
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA:	4.344.002	2.538.635	171
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	4.078.146	2.116.452	193
19.Kratkoročne tekuće obaveze	3.509.614	1.350.442	260
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema djelatnicima	106.030	111.452	95
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	462.501	654.558	71
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	265.856	422.183	63
28.Izvori stalnih sredstava	265.856	422.183	63
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	4.344.002	2.538.635	171

Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ sukladno propisima za proračunske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive. Ministrica je odobrila Bilancu stanja za 2016. godinu dana 20.02.2017. godine.

Ministrica
Edita Đapo